

fordelagtigt at vælge disse præmiebetalinger henført under den begrænsede fradragsret, men der er dog ikke noget til hinder for, at en gruppelevordning, tegnet af en arbejdsgiver til fordel for arbejdstagere, behandles efter renteforsikringslovens regler for kapitalpension. Bestående kapitalpensionsordninger af denne art vil imidlertid *ikke* efter overgangsreglerne i § 11 kunne fortsætte som kapitalforsikringer i pensionsøjemed, idet en gruppelevforsikring, selv om den normalt i realiteten er en langvarig og mangeårig ordning, dog *i denne forbindelse* må betragtes som en étårig forsikring med formel fornyelse hvert år, selv om der mellem forsikringsselskabet og gruppen er truffet forhåndsaftale om videreførelse af ordningen fra år til år.

Overgangsreglerne i § 11 vil således kun finde anvendelse på eventuel udbetaling fra selve den 1-årige forsikring, som måtte være omfattet af renteforsikringslovens § 3.

Til § 11.

De foreslåede overgangsbestemmelser for kapitalpension på forsikringsbasis, der er oprettet før lovens ikrafttræden, er udformet efter samme principper som overgangsreglerne for renteforsikringer og pensionskasseordninger (§ 7) og ratforsikringer (§ 9).

Da kapitalpensionsaftalen skal være omfattet af renteforsikringslovens § 3, skal denne bestemmelses båndlæggelsesbetingelser være opfyldt på tidspunktet for en ny lovs ikrafttræden. Derimod vil der ikke skattemæssigt være noget til hinder for senere at lade båndlæggelsesreglerne udgå af aftalen mellem arbejdsgiveren og arbejdstageren, jfr. herved forslaget § 31.

Det må fremhæves, at maksimeringsreglerne i § 16 finder anvendelse på fremtidige indbetalinger til en af § 11 omfattet forsikring.

Til §§ 12-13.

Om baggrunden for, at man har medtaget opsparingsordninger under pensionsbeskatningsreglerne, henvises til de fælles bemærkninger til §§ 10-14. Den 1. januar 1965 indestod der i banker og sparekasser i alt ca. 252 mill. kr. i kapitalpensionsordninger fordelt på ca. 17.700 enkeltordninger. Heri er inkluderet opsparingsordninger, hvor beløbene helt eller delvis er anbragt i værdipapirer. Der foreligger ikke særskilte oplysninger om omfanget af sidstnævnte ordninger pr. 1. januar 1965, men efter en tilsvarende opgørelse pr. 1. januar 1963 var ca. 22 pct. af det samlede indestående på 181 mill. kr.

anbragt i værdipapirer. Der findes ikke tilsvarende oplysninger om opsparingsordninger, som ikke administreres af bank eller sparekasse.

Båndlæggelseskravet i renteforsikringslovens § 3, stk. 1, har givet særlige vanskeligheder for opsparingsordningerne. Det følger af lov nr. 129 af 15. april 1930 om forsikringsaftaler § 116, at en forsikring er unddraget fra kreditorforfølgning, men tilsvarende lovhjemmel findes ikke for midler, der indestår i en pensionsopsparingsordning. Her er kravet i renteforsikringslovens § 3, stk. 1, om, at der mellem arbejdsgiver og arbejdstager skal være truffet aftale bl. a. om midlernes unddragelse fra kreditorforfølgning, derfor alene baseret på en antagelse om, at en sådan aftale er gyldig i forhold til de eventuelle kreditorer. Det må betragtes som et uafklaret spørgsmål, om denne antagelse, der navnlig måtte støttes på arbejdsgiverens formodede interesse i, at de pågældende midler bevares intakt som pensionsmidler, holder stik i alle tilfælde. Hvad enten indbetalingerne til en pensionsordning i ansættelsesforhold er betegnet som arbejdsgiver- eller arbejdstagerbidrag, har de karakter af lønudgift for arbejdsgiveren, jfr. oven for under de fælles bemærkninger til §§ 10-14, og lømindtægt for arbejdstageren. Disse forhold vanskeliggør grænse- dragningen mellem båndlæggelsesaftale i ansættelsesforhold og den rene selvbåndlæggelse, som ikke har nogen gyldighed i forhold til kreditorer.

Mellem forsikring og opsparing i pengeinstitut m. v. er der endvidere den forskel, at medens der i loven om forsikringsaftaler §§ 102 ff. er hjemlet adgang til at indsætte begunstigede i en forsikringspolice — med den virkning, at de begunstigede efter forsikredes død har krav på udbetaling fra forsikringen uden om dødsboet, d. v. s. uden at arvingernes eller de eventuelle kreditors krav mod boet skal respekteres — findes der ikke tilsvarende lovregler vedrørende opsparingsordninger. I en upåanket kendelse afsagt af Københavns amts nordre birks skifteret den 11. januar 1961 (utrykt), er det dog antaget, at de nævnte regler i forsikringsaftaleloven kan anvendes analogt på pensionsopsparingsordninger.

De her omtalte problemer vedrørende undragelse fra kreditorforfølgning og indsættelse af begunstigede må i første række betragtes som civilretlige spørgsmål, som det ikke kan anses for rigtigt at tage stilling til i skattelovgivningen. Problemerne er taget op til behandling af justitsministeriets ægteskabsudvalg, som i sin betænkning V (nr. 501/1968) har udarbejdet et udkast til en lov om opsparing og kapitalforsikring i pensionsøjemed. Ægteskabsudvalget har været bekendt med den betænkning